

zanimljivosti

Sa 84 godina ispenjala Anića kuk

STARIGRAD/PAKLENICA - Marija Kittl iz grada Grundlsee u Austriji ima 84 godine i penje vertikalne planinske smjerove dužine i po 350 metara. Dva takva savladala je prije nekoliko dana na stijeni Paklenice - Anića kuku, i to smjer Mosoraški ocjene

6a i smjer Velebitaški ocjene 6a+. Već se narednih dana dala i u penjanje smjerova na Kuku od Skradelina, Velikom Čuku te Kukovima ispod Vlaka. Iduće godine planira ići u talijanske Alpe, kako bi osvojila sjevernu stranu Tre cime u Dolomitima. I. J.

POVODOM 140. GODIŠNJICE OSNUTKA ISTARSKOG PLANINARSKOG SAVEZA: USPON NA DRUGI NAJVEĆI VRH EUROPE ALPSKI DUFOURS PITZE NA 4.634 METARA NADMORSKE VISINE NA GRANICI ŠVICARSKE I ITALIJE

Petnaestoro Istrijana na vrhu planine Monte Rosa

Dalibor Blašković i Nino Salih na samom vrhu

PAZIN - Petnaestoro istarskih planinara početkom kolovoza u povodu 140. obljetnice osnutka Istarskog planinarskog saveza, ali i 35. godišnjice PD "Pazinka", odlučilo se krenuti na pothvat osvajanja drugog najvećeg europskog vrha (ako se ne računa Elbrus na Kavkazu) - alpskog vrha Dufourspitze na planini Monte Rosa, na granici Švicarske i Italije, koji seže do 4.634 metara nadmorske visine.

Vođe puta bili su Nino Salih (Perci kraj Tara) iz Planinarskog društva "Pazinka" i Goran Šepić (Flengi) iz umaškog Hrvatskog planinarskog društva "Planik" s kojima smo, nakon što su se slegli dojmovi, porazgovarali o nesvakidašnjem pothvatu.

Pripreme od Nove godine

- Dva put sam već bio na Mont Blancu, a posljednjih godina su se redali vrhovi s više od 4.000 metara kao što je Gran Paradiso, pa je Dufourspitze bio prirodni odabir destinacije. Meni osobno je to bila velika želja, jer smo ga uvijek gledali sa strahopoštovanjem pošto se radi o najzahtjevnijem vrhu, kaže planinar i speleolog 49-godišnji Nino Salih koji se planinarstvom bavi od 13 godine života, a jedan od planinarskih vrhunaca doživio je upravo s Daliborom Blaškovićem s kojim je stigao na sam vrh Dufourspitze. "Uvijek se na

Helikopter je već kružio oko nas neko vrijeme, gledajući hoćemo li dignut obje ruke kao znak da nas pokupi, jer je već bilo krajnje kasno za povratak. Tada smo odlučili na svoj rizik proći, jer više nije bilo vremena. Kad smo stigli gore nije bilo euforije. Vjetar je jako puhao zato na slici držim zastavu sa zubima, prisjeća se Nino Salih

Goran Šepić (čuči drugi s lijeva) i istarska ekipa ekspedicije

ovakve ekspedicije kreće u prvom tjednu kolovoza zbog vremenskih prilika o kojima gotovo sve ovisi, s time da se zbog gužvi izbjegava vikend", započinje Salih.

- Priprema za takav pohod praktički kreće već prije Nove godine. Zimi smo u Sloveniji obavili vježbe s tamošnjim vrhunskim alpinistima da bismo kandidatima predložili uvjete koje ih očekuju, ali i napravili njihovu selekciju. Za takve velike napore organizam se mora pripremiti, pa smo tijekom proljeća i ljeta često pravili planinarske ture u visoka gorja. Oprema je poznata: dereze,

cepini, zimska odjeća i obuća, zaštitne naočale, GPS i senzor temperature, ali je jako bitna i psihičko-fizička priprema, jer se za ovakav pohod čovjek ne može spremirati u mjesec dana. To su situacije u kojima lju-

di moraju biti stabilni, timski rad, međusobno upoznavanje i povjerenje u vodiče, ali i čovjeka s kojim se penješ ili si s njim navezan na ledenjaku, kaže 41-godišnji Goran Šepić koji se planinarstvom aktivno bavi pet godina.

Važno stabilno vrijeme

- Nije bitno da li se u planinarenju na takve vrhove odvažiš ljeti ili zimi, već da je vrijeme stabilno u tom periodu, kaže Salih dodajući da su se na sam vrh uputili preko ledenjaka u noći dok su temperature niske da se ne bi stvorile rupe. Zato su svi navezani jedni na druge, tako da ako netko propadne da ga drugi zadrži. "To se sve odvija na velikim nadmorskim visinama gdje se kod prosječnog planinara već od 3.500 metara javlja visinska bolest: umor, bezvoljnost, vrtoglavica, osjećaj mučnine, povraćanje, a u najgorim slučajevima do plućnog i moždanog edema... Čovjek napravi nekoliko koraka i već bi se htio odmoriti, a kisik se na tim visinama ne upotre-

Na sam vrh uputili su se preko ledenjaka u noći dok su temperature niske da se ne bi stvorile rupe. Zato su svi navezani jedni na druge. Ako netko propadne drugi ga može zadržati

Penjanje u visokom gorju zna biti zahtjevno

Pohod na Dufourspitze (u prvom planu Vladimir Finderle)

Petnaest sudionika ekspedicije

U čitavoj ekspediciji sudjelovali su Ivan Pavletić, Marin Getaldić, Dalibor Blašković, Teo Matas, Boris Gajski, David Jovanović iz PD Glas Istre Pula, Nino Salih, Vladimir Finderle, Agata Dajčić, Rosanka Ujčić iz Pazinke, Goran Šepić, Lenard Oblak, Igor Ostojić, Kemal Pršo i Vesna Depingente iz Planika, svi kao ekspedicija Istarskog planinarskog saveza.

bljava. Upravo zato smo pretihodno radili na aklimatizaciji, jer kada smo stigli u Zermatt (grad na 1.620 metara nadmorske visine) u etapama smo se penjali prvo na 2.883 gdje se nalazi jedan od najmodernijih planinskih domova Monte Rosa sagrađen 2009. godine gdje smo prespavali, a onda na 4.200 metara što nas je već dosta umorilo. "Na tim si visinama gladan, a ne možeš jesti", kaže Šepić, dok Salih dodaje da se na plamenicima zato kuha jušna hrana.

Prema vrhu krenuli su u četiri naveza, ali je do samog vrha u šest sati uspona stigao samo dvojac Salih-Blašković budući da je u podne stigla vremenska prognoza o pogoršanju vremenskim prilika.

-Kako bi stigli na vrijeme navezali smo se na pet metara što je rizičnije, a do vrha smo postavili samo tri sidrišta s dva međuosiguranja. Mi smo bili zadnji toga dana koji smo stigli gore. Ispred nas su bili neki Španjolci koji su se jako sporo vukli nazad s vrha po grebenu po kojem može proći samo po jedan planinar, dok smo mi sjedili na ledu vršnog grebena i njih čekali. Skoro smo se posvadali s njima, ali znali smo da nam tada najmanje treba nervoza. Helikopter je već kružio oko nas neko vrijeme, gledajući da li ćemo dignut obje ruke da nas pokupi, jer je već bilo krajnje kasno za povratak. Tada smo odlučili na svoj rizik proći po kraj njih, jer više nije bilo vremena, opisuje Salih situaciju. "Kad smo stigli gore nije bilo euforije. Vjetar je jako puhao zato na slici držim zastavu sa zubima. Uz lijepo sunčano vrijeme na vrhu je temperatura tada iznosila -3 stupnjeva Celzijusa, a osjećaj hladnoće -10. Rekli smo si dobro, to je pola puta, hajdemo odraditi drugu polovicu. A ona je bila teža, jer se nismo mogli spustiti sajlom, a snijeg je razjuža, pa je svaki korak lutrija, prisjeća se Salih koji se dogodio nada novom velikom pohodu, ovoga puta na opasni alpski vrh Matterhorn (4.478 metara) koji nosi brojne žrtve alpinista.

Andelo DAGOSTIN
Fotografije Istarski planinarski savez